EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1839,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan toisen polttokenno- ja vety-yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä toisen polttokenno- ja vety-yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0030/2020),

A. ottaa huomioon, että polttokenno- ja vety-yhteisyritys (FCH) perustettiin toukokuussa 2008 neuvoston asetuksella (EY) N:o 521/2008 ([1]) julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudeksi 31 päivään joulukuuta 2017 ulottuvan toimikauden ajaksi ja että tarkoituksena oli keskittyä kehittämään markkinasovelluksia ja helpottaa teollisuuden lisäpyrkimyksiä ottaa polttokenno- ja vetyteknologiat nopeasti käyttöön; ottaa huomioon, että asetus (EY) N:o 521/2008 kumottiin neuvoston asetuksella (EU) N:o 559/2014 ([2]);

B. ottaa huomioon, että toukokuussa 2014 annetulla asetuksella (EU) N:o 559/2014 perustettiin toinen polttokenno- ja vety-yhteisyritys (FCH2), joka korvasi alkuperäisen FCH:n ja toimii sen seuraajana 31 päivään joulukuuta 2024 saakka;

C. ottaa huomioon, että FCH-yhteisyrityksen osakkaita olivat komission edustama unioni, eurooppalaisen polttokenno- ja vetyteknologian alan yhteisen teknologia-aloitteen teollisuusryhmittymä ja tutkimusryhmittymä N.ERGHY;

D. ottaa huomioon, että FCH2-yhteisyrityksen osakkaita ovat komission edustama unioni, New Energy World Industry Grouping Aisbl -teollisuusryhmittymä, joka nimettiin vuonna 2016 uudelleen Hydrogen Europe -teollisuusryhmittymäksi, ja New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen Aisbl -tutkimusryhmittymä;

E. ottaa huomioon, että unioni osallistuu FCH2-yhteisyrityksen ensimmäisen vaiheen toimintakuluihin enintään 470 000 000 eurolla seitsemännestä puiteohjelmasta; ottaa huomioon, että muilta osakkailta saatujen rahoitusosuuksien on oltava vähintään samansuuruisia kuin unionin osuus;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. toteaa tilintarkastustuomioistuimen katsovan kertomuksessaan FCH2-yhteisyrityksen tilinpäätöksestä, että varainhoitovuoden 2018 tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot FCH2-yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31 päivältä joulukuuta 2018 sekä sen toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta yhteisyrityksen varainhoitosääntöjen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti; toteaa lisäksi, että FCH2-yhteisyrityksen kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin;

2. ottaa huomioon, että FCH2-yhteisyrityksen varainhoitovuoden 2018 lopulliseen talousarvioon sisältyi 85 504 157 euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 126 526 307 euroa maksumäärärahoja;

3. toteaa, että vuonna 2018 maksusitoumusmäärärahojen kokonaiskäyttöaste oli 93 prosenttia ja maksumäärärahojen 83 prosenttia;

([1]) Neuvoston asetus (EY) N:o 521/2008, annettu 30. toukokuuta 2008, polttokenno- ja vetyteknologian alalla toimivan yhteisyrityksen perustamisesta (EUVL L 153, 12.6.2008, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (EU) N:o 559/2014, annettu 6. toukokuuta 2014, toisen polttokenno- ja vety-yhteisyrityksen perustamisesta (EUVL L 169, 7.6.2014, s. 108).

Monivuotisen talousarvion toteuttaminen seitsemännen puiteohjelman yhteydessä

4. panee merkille, että unionin rahoitusosuus FCH2-yhteisyritykselle seitsemännestä puiteohjelmasta on 421 300 000 euroa, johon sisältyy 19 100 000 euroa luontoissuorituksia, ja että teollisuusryhmittymää ja tutkimusryhmittymää edustavat osakkaat osallistuvat rahoitukseen 442 500 000 eurolla, johon sisältyy 420 000 000 euroa luontoissuorituksia FCH2-yhteisyrityksen rahoittamiin seitsemännen puiteohjelman hankkeisiin ja 17 900 000 euroa käteissuorituksia hallinnollisiin kuluihin;

5. ottaa huomioon, että seitsemännen puiteohjelman hankkeisiin vuonna 2018 käytettävissä olleiden FCH2-yhteisyrityksen maksumäärärahojen käyttöaste oli 79,6 prosenttia, mikä johtui käynnissä olevia seitsemännen puiteohjelman hankkeita koskevien kuluilmoitusten viivästymisestä;

Monivuotisen talousarvion toteuttaminen Horisontti 2020 -puiteohjelman yhteydessä

6. panee merkille, että unionin rahoitusosuus FCH2-yhteisyritykselle Horisontti 2020 -puiteohjelmasta on 318 800 000 euroa ja teollisuusryhmittymää ja tutkimusryhmittymää edustavat osakkaat osallistuvat rahoitukseen 649 400 000 eurolla, johon sisältyy 1 800 000 euroa luontoissuorituksia FCH2-yhteisyrityksen rahoittamiin Horisontti 2020 -hankkeisiin, 7 700 000 euroa luontoissuorituksia täydentäviin toimiin ja 3 600 000 euroa käteissuorituksia hallinnollisiin kuluihin;

7. panee merkille, että teollisuutta edustavien osakkaiden luontoissuoritukset, jotka koskivat operatiivisia toimia, olivat vähäisiä ja että tämä johtuu siitä, että FCH2-yhteisyritys varmentaa ne yhdessä lopullisten kuluilmoitusten kanssa; toteaa, että siksi suurin osa sidotuista luontoissuorituksista varmennetaan myöhemmin Horisontti 2020 -ohjelman mittaan, kun hankkeiden loppumaksut suoritetaan ja kustannusselvityksiä koskevien lausuntojen määräaika koittaa;

8. panee merkille, että maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 95,8 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste oli 84,4 prosenttia; toteaa, että seitsemännen puiteohjelman osalta vuoden 2018 lopussa suoritettiin väliaikaisia ja ennen kaikkea lopullisia määräaikaiskertomuksia varten 29 maksua, joiden kokonaismäärä oli 21 400 000 euroa; toteaa, että talousarvion toteutusaste maksumäärärahojen osalta oli 79,6 prosenttia (vuonna 2017 vastaava osuus oli 73,8 prosenttia);

9. toteaa, että Horisontti 2020 -puiteohjelman osalta maksumäärärahoista suoritettiin 19 ennakkomaksua vuoden 2017 ja 2018 ehdotuspyyntöjen perusteella valittuihin hankkeisiin, yksitoista maksua tutkimuksiin ja kaksi yhteiselle tutkimuskeskukselle; toteaa lisäksi, että talousarvion toteutusaste maksujen osalta oli 83,4 prosenttia (vuonna 2017 vastaava osuus oli 93,3 prosenttia); toteaa, että talousarvion toteutusaste maksusitoumusmäärärahojen osalta oli 95,8 prosenttia (vuonna 2017 vastaava osuus oli 98,3 prosenttia), mikä johtui ehdotuspyynnön tuloksesta, jossa yhtä aihealuetta ei katettu, ja hankintojen suunnittelun viivästymisestä;

10. panee merkille, että FCH2-yhteisyritys laati toimintasuunnitelman, jonka yhteisyrityksen hallintoneuvosto vahvisti maaliskuussa 2018 ja joka sisältää monia erilaisia toimia, jotka yhteisyrityksen on tarkoitus toteuttaa ja joista osa on jo käynnistetty; toteaa, että suurin osa näistä toimista on määrä toteuttaa vuosina 2018 ja 2019, kun taas vähäisempää osaa toimista harkitaan seuraavalle ohjelmakaudelle;

Tuloksellisuus

11. toteaa, että FCH2-yhteisyritys arvioi toiminnastaan saatavaa lisäarvoa käyttäen keskeisinä tulosindikaattoreina tiettyjä toimenpiteitä, jotka liittyvät esimerkiksi uusiutuvaan energiaan, energian loppukäytön tehokkuuteen, älykkäisiin verkkoihin ja varastointiin; toteaa lisäksi, että FCH2-yhteisyritys hyödyntää muita toimenpiteitä, kuten demonstrointihankkeita jäsenvaltioissa ja alueilla, joille on myönnetty unionin rahoitusta; toteaa, että FCH2-yhteisyritys tarkisti keskeisiä tulosindikaattoreita vuonna 2018 viimeaikaisen merkittävän teknisen kehityksen ja uusien sovellusten vuoksi;

12. toteaa, että hallintokulujen osuus (hallinto- ja toimintatalousarvio) oli alle viisi prosenttia, mikä viittaa siihen, että FCH2-yhteisyrityksen organisaatiorakenne on varsin kevyt ja tehokas;

13. panee merkille, että vuonna 2018 vipuvaikutus oli 1,36, kun edellytyksenä oli 0,56; toteaa lisäksi, että kun otetaan huomioon kaikkien yksityisten kumppaneiden luontoissuoritukset hankkeissa, vipuvaikutus oli 1,96;

14. pitää myönteisenä, että kaikki ehdotuspyynnöt julkaistiin ja saatettiin päätökseen asiaa koskevien työsuunnitelmien ja 20 aihealuetta sisältäneen vuoden 2018 työohjelman mukaisesti;

15. panee merkille, että vuoden 2018 lopussa FCH2-yhteisyrityksen palveluksessa oli 27 työntekijää kymmenestä jäsenvaltiosta, ja panee tyytyväisenä merkille henkilöstön sukupuolijakauman (51 prosenttia oli miehiä ja 49 prosenttia naisia); panee myös merkille, että vuonna 2018 naisten osuus Horisontti 2020 -hankkeissa oli 31 prosenttia, 26 prosenttia ohjelman koordinaattoreista oli naisia, 22 prosenttia FCH2-yhteisyrityksen jäsenvaltioiden edustajien ryhmän jäsenistä oli naisia ja 33 prosenttia tiedekomitean jäsenistä oli naisia;

16. toteaa, että tehokas viestintä on olennaista unionin rahoittamien hankkeiden onnistumisen kannalta; katsoo, että on tärkeää lisätä yhteisyrityksen saavutusten näkyvyyttä ja levittää enemmän tietoa sen tuottamasta lisäarvosta; kehottaa FCH2-yhteisyritystä jatkamaan ennakoivia tiedotuskäytäntöjä ja levittämään tutkimustuloksensa yleisölle esimerkiksi sosiaalisen median tai muiden viestintäkanavien kautta pyrkien lisäämään näin yleistä tietoisuutta unionin tuen vaikutuksesta ja kiinnittäen erityistä huomiota markkinoille pääsyyn;

17. toteaa, että liikennealalla FCH2-yhteisyritys tuki demonstrointitoimia, jotka koskivat yli 1 900:aa kevyttä ajoneuvoa, joista yli 630 oli vuonna 2018 jo käytössä; toteaa myös, että FCH2-yhteisyritys esitteli 45 unionin kymmenessä jäsenvaltiossa käytössä olevaa linja-autoa vuonna 2018; panee tyytyväisenä merkille, että polttokennoja energialähteenä käyttävien linja-autojen käyttöönottoa voidaan maailmanlaajuisella tasolla pitää huippusaavutuksena, jonka edistyminen on pitkälti FCH2-yhteisyrityksen hankkeiden tulos;

Sisäinen tarkastus

18. toteaa, että vuonna 2018 FCH2-yhteisyritys saattoi päätökseen kaikkien niiden toimintasuunnitelmien toteutuksen, joilla vastataan suosituksiin, jotka annettiin sisäisen tarkastuksen vuonna 2016 toteuttamien tulosjohtamista koskevien tarkastusten perusteella, mukaan lukien suositus monivuotisen työohjelman ja strategisten ja operatiivisten tavoitteiden tarkistamisesta; panee merkille, että tammikuussa 2018 FCH2-yhteisyritys toimitti sisäisen tarkastuksen osastolle toimintasuunnitelman, joka liittyy kolmeen sisäisen tarkastuksen esittämään suositukseen; toteaa, että nämä suositukset koskevat koordinointia keskustukiyksikön kanssa ja sen välineiden ja palvelujen täytäntöönpanoa; ottaa huomioon, että osana toimintasuunnitelmaa FCH2-yhteisyritys järjesti ensimmäisen työpajansa keskustukiyksikön kanssa; pitää myönteisenä, että FCH2-yhteisyritys toimitti joulukuussa 2018 sisäisen tarkastuksen tarkasteltavaksi kaikki toimintasuunnitelmat, jotka koskevat vuoden 2017 tarkastuskertomuksen perusteella annettuja suosituksia; panee myös tyytyväisenä merkille, että vuonna 2019 sisäinen tarkastus lähetti hallintoneuvostolle kirjeen, jossa vahvistettiin, että kaikki suositukset ja toimintasuunnitelmat on pantu onnistuneesti täytäntöön;

19. ottaa huomioon, että jälkitarkastuksia jatkettiin käynnistämällä 141 seitsemännen puiteohjelman avustuksia koskevaa tarkastusta, joista 132 saatiin päätökseen ja loput oli määrä saada päätökseen vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä; toteaa, että nämä tarkastukset kattavat yhteensä 23 prosenttia hyväksyttyjen kuluilmoitusten arvosta; toteaa, että jäännösvirhetaso oli alle kaksi prosenttia; toteaa, että vuonna 2018 käynnistettiin 14 uutta Horisontti 2020 -puiteohjelmaa koskevaa tarkastusta;

20. panee merkille komission lopullisen arvion FCH-yhteisyrityksestä vuosilta 2008–2016 sekä Horisontti 2020 -puiteohjelman puitteissa toimineen FCH2-yhteisyrityksen väliarvioinnin, joka kattaa vuodet 2014–2016, ja toteaa, että hallintoneuvosto hyväksyi maaliskuussa 2018 toimintasuunnitelman, josta useita toimia on jo käynnistetty; toteaa, että suurin osa ohjelmasta odotetaan saatavan päätökseen vuosien 2018 ja 2019 välillä, mutta ottaa huomioon, että pieni määrä toimia pannaan oletettavasti täytäntöön seuraavalla ohjelmakaudella;

Sisäiset kontrollit

21. pitää myönteisenä, että FCH2-yhteisyritys on ottanut käyttöön rahoitusta ja operatiivista toimintaa koskeviin asiakirjatarkastuksiin perustuvat ennakkotarkastusmenettelyt ja avustusten saajien jälkitarkastukset seitsemännen puiteohjelman väli- ja loppumaksujen osalta sekä Horisontti 2020 -hankkeiden kuluilmoitusten osalta ja että komissio vastaa jälkitarkastuksista; pitää myönteisenä, että jälkitarkastusten jäännösvirhetaso oli vuoden 2018 lopussa 1,10 prosenttia seitsemännen puiteohjelman osalta ja 0,46 prosenttia Horisontti 2020 -puiteohjelman osalta ja että tilintarkastustuomioistuimen mukaan ne jäävät alle olennaisuusrajan;

22. toteaa, että FCH2-yhteisyritys käynnisti vuonna 2017 yhdessä komission tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston yhteisen tarkastustoiminnon kanssa ensimmäisen jälkitarkastuksen, joka kohdistui Horisontti 2020 -puiteohjelman välimaksuja koskevien kuluilmoitusten satunnaisotokseen; panee merkille, että FCH2-yhteisyritys on ottanut käyttöön rahoitusta ja operatiivista toimintaa koskeviin asiakirjatarkastuksiin perustuvat ennakkotarkastusmenettelyt; ottaa huomioon, että FCH2-yhteisyritys toimittaa avustusten saajien jälkitarkastukset seitsemännen puiteohjelman väli- ja loppumaksuista, kun taas Horisontti 2020 -puiteohjelman kuluilmoitusten jälkitarkastuksista vastaa komission yhteinen tarkastustoiminto; toteaa kuitenkin huolestuneena, että vuoden 2018 lopussa oli vielä meneillään kaksi vuonna 2017 käynnistettyä tarkastusta ja FCH2-yhteisyritys ei saanut niitä valmiiksi, koska keskustelut avustusten saajien kanssa jatkuivat ja ne edellyttivät koordinointia myös tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston muiden yksiköiden kanssa, jotta voitiin varmistaa tarkastustulosten yhtenäisyys eri sidosryhmien kesken;

23. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta arvioimaan luontoissuoritusten laskemisessa ja niiden arvon määrittämisessä käytettävän menetelmän asianmukaisuuden ja luotettavuuden ja katsoo, että arvioinnissa olisi tarkasteltava luontoissuorituksiin liittyvän menettelyn täytäntöönpanoa varten laadittujen ohjeiden muotoilua ja lujuutta, jotta tuettaisiin luontoissuoritusten suunnitteluun, niistä raportointiin ja niiden todentamiseen liittyvää prosessia.